

[Haustrup Clemmensen.]

lige resultater. Jeg tror, man fra en og anden side ikke altid er tilstrækkelig opmærksom herpå.

Men når det er sagt, må det vel også være rimeligt og realistisk at tilføje, at vore muligheder for yderligere at styrke EFTA er begrænsede. Vi har i det konservative folkeparti med interesse lyttet til ministerens redegørelse for det netop afsluttede London-mødes resultat. Vi kan erkende, at der er sket visse fremskridt, og vi håber, at de løfter, der nu er givet fra samtlige EFTA-landes side om at undersøge mulighederne for at skabe frihandel for en række konkrete landbrugsprodukter, vil give et positivt resultat. Vi har også med glæde noteret os markedsministerens løfte om i hvert fald at sikre, at de øvrige EFTA-partnere får lejlighed til at svare og skal blive erindret om deres forpligtelser til at svare. Vi ser altså meget gerne yderligere udbygning af EFTA, men vi erkender, at mulighederne på dette område er begrænsede.

Derefter må man vel så næsten med en naturlovs selvfølgelighed vende sig til det spørgsmål, om vi da ikke inden for det nordiske område har mulighed for at skabe yderligere fremskridt i den vel desværre årelange ventetid, inden en nærmere sammenslutning mellem de europæiske markedsdannelser kan ske.

Også her vil jeg gerne til indledning sige, at det konservative folkeparti ligesom vist alle andre partier i denne sal har den største sympati, som tænkes kan, for det nordiske samarbejde, og at vi bestandig har ønsket at virke for at intensivere og udbygge alle nordiske samarbejds muligheder. Men også her er det vel naturligt og nødvendigt at være realistiske — ja, vi kan vel oven i købet føje til, at nordiske samarbejds muligheder gennem årene ofte har lidt skade derved, at følelserne kom til at spille en lovlig stor rolle, og at forventningerne blev skruet stærkere op, end realiteterne bagefter kunne indfri. Vi er derfor meget interesseret i, at statsministermødet på Frederiksberg i de kommende uger og måneder følges op på embedsmandsplan af undersøgelser for at nå frem til en yderligere integrering af den nordiske økonomi. Vi erkender blankt, at alle muligheder her ikke er udtømt, men at der er opnået betydelige fremskridt. Vi kan

måske tilføje, at det desværre ofte har taget meget lang tid, inden fremskridtene er blevet realiteter, men de er blevet realiteter, og vi er fra konservativ side i høj grad interesseret i at fortsætte arbejdet på at integrere den nordiske økonomi.

Men det må vel være en forudsætning, at denne integrering når længere frem, hvis der skal blive mulighed for på realitetsbetonet basis at overveje mulighederne for en nordisk toldunion. Det er helt klart, at man ikke fra dansk side kan være interesseret i, at dansk industris råstofpriser og priserne på halvfabrikata øges væsentligt i kraft af en nordisk toldunion. Det er derfor også fra ministerens side understreget, at der på en lang række områder vil blive tale om toldfrihed og på andre områder kun om meget begrænsede toldsats. Men det må være naturligt for os meget nøje og meget omhyggeligt i en sådan undersøgelse af den nordiske toldunions muligheder at overveje, hvilke svækkelser der sker af dansk international konkurrenceevne, og hvilken hjælp vi i denne forbindelse kan yde til det danske landbrugserhverv. Heller ikke dér skal vi vel stille forventningerne alt for højt; der har fra de nordiske landes side i hvert fald ikke hidtil været ydet alt for konkrete bidrag til det integrerede nordiske landbrugsmarked.

Vi er altså på dette område interesseret i fortsatte undersøgelser, men advarer mod at skabe for store forventninger og lægger afgørende vægt på, at regeringen bestandigt har for øje som en helt naturlig ting, at dansk industri, dansk handels og andre danske erhvervs internationale konkurrenceevne ikke må forringes.

Må jeg til slut fremføre, at jeg mener, det bør fremgå som resultat af denne debat, helst med så bred en enighed som overhovedet muligt, at Danmarks målsætning i markedsproblemerne er uændret, også i forhold til majbeslutningen i det høje ting i fjor. Danmark ønsker indtræden i det europæiske fællesmarked på grundlag af fællesmarkedets traktat og de vedtagne regler, men vi gør det sammen med Storbritannien og i videst mulig udstrækning sammen med de øvrige nordiske lande. Det ville naturligvis være en ulykke, næsten i bogstaveligste forstand, hvis det nordiske fællesskab, der nu med så store vanskeligheder er etableret,